

vilde naa ved Loven af 15. Februar 1908, var meget rigtigt det, at man vilde afvende, hvad man den Gang kaldte en Bankkrise, men som i Virkeligheden vilde blevet en Pengekrise i sin videre Udvikling, en Pengekrise, der endog maaske kunde være bleven af videre Omfang end Pengekrisen i 1857. Det var det, man vilde ved Loven af 15. Februar 1908, og det har man naaet. Naturligvis, af Vanskeligheder er der nok, man mærker endnu Efterveerne af, hvad der skete i Fjor, og dem ville vi kunne mærke længe endnu, men Faren for Krisen er forbi.

Nu kommer trindt omkring i Landet, i Pressen og alle Vegne, de kloge Hoveder frem, de, som saa udmærket kunne se, at det hele kunde have været gjort paa en anden Maade, melde sig nu og tale højt om, hvad der kunde og burde være gjort i Stedet for det, der er sket. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) have sagt her, hvad der for øvrigt er sagt mange Gange udenfor Salen, navnlig i Pressen, at det, her var sket ved Udvildelse af Bankgarantien, var et Provisorium. Jeg hørte for et Øjeblik siden det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) billige det i en Afbrydelse. Om disse Medlemmer have Ret, beror meget paa, hvorledes man opfatter et Provisorium. Det er selvfølgelig ikke et Provisorium i den gængse Opfattelse, saaledes som vi have faaet det ind ved den Forfatningspraksis, vi have levet under i en lang Aarrække. Det er efterhaanden blevet banket ind i den offentlige Bevidsthed her i Landet, at Provisorier ere ensbetydende med provisoriske Love. Dette her er ikke en provisorisk Lov i den Forstand, det kunne vi snart blive enige om. Provisoriske Love kunne jo ikke udstedes, medens Rigsdagen er sammen, det er altsaa ikke et Provisorium i den gængse Betydning, hvori Folk nu en Gang tage det. Men, sagde det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, det, vi skulde naa ved et Venstreministerium — det var sagt til ham —, var at blive fri for Provisorier, vi skulde være garanterede mod Provisorier. Hertil vil jeg sige, at hvis det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds og

andre ærede Medlemmer opfatte dette Lovforslag i den Forstand, at det er et Provisorium, altsaa rent sproglig set noget midlertidigt, som en Minister har foretaget sig under Forventning af Lovgivningsmagtens Samtykke — og saaledes bør det opfattes —, kan det aldrig have været Meningen, at et Venstreministerium indledede en Praksis, hvorved slikt skulde kunne undgaas. Lige meget hvilket Ministerium vi have eller faa her i Landet, selv et socialdemokratisk Ministerium, om vi faa et saadant en Gang, vil komme til at foretage sig mange Handlinger under Forventning af Lovgivningsmagtens Sanktion, Samtykke og Tilslutning. En Administration kan ikke løbe til Lovgivningsmagten for hver Ting, der skal ske her i Landet, men maa handle paa Ansvar og under Forventning om Tilslutning. De Herrer behøve kun at tage Finanslovsforslaget eller endnu bedre Tillægsbevillingslovsforslaget frem. Slaa f. Eks. op paa Jernbanevæsenet paa det Tillægsbevillingslovsforslag, der foreligger for os i dette Øjeblik, og se, hvad der staar. Den ene Bevilling efter den anden søges — den er afholdt — under forventet Efterbevilling. Hvorfor ere disse Bevillinger afholdte? Det er ikke Smaasummer, det er Millioner. Fordi det har været ganske nødvendigt, selvfølgelig. Man kan ikke om Sommeren, naar der melder sig rejsende i Masser, undlade at sende Tog, selv om det koster Kul, Olie, Blaar, selv om det koster Ansættelse af flere Folk, Togene skulle gaa deres Gang, Skibene skulle gaa deres Gang, Posterne skulle gaa deres Gang, man maa afholde Udgifter, man maa træffe Foranstaltninger, det er sket hidtil, og det vil ske fremdeles, og der søges Efterbevilling dertil, det er ganske naturligt. Det vil ske under et hvilket som helst Ministerium, ogsaa under et kommende socialdemokratisk.

Hvis derfor det ærede Medlem og ærede Medlemmer mene, at slikt ikke maa finde Sted, viser det allerbedst, hvor lidet Forstaaelse der er hos de ærede Medlemmer af Statens Drift i det hele. Det, som gør, at en saadan midlertidig Afgørelse af en Minister kan blive ondartet, er, at Ministeren har handlet vel vidende, at han ikke kunde faa Lovgivningsmagtens Sam-